NORMA nr. 23 din 6 noiembrie 2014 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b), precum şi ale art. 6 alin. (2) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 93/2012 privind înfiinţarea, organizarea şi funcţionarea Autorităţii de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările şi completările ulterioare,

potrivit deliberărilor Consiliului Autorităţii de Supraveghere Financiară din data de 21 octombrie 2014,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

TITLUL I: Contractul de asigurare de răspundere civilă pentru prejudicii produse terţilor şi autorizarea asigurătorilor pentru practicarea asigurării RCA

CAPITOLUL I: Prevederi generale

Art. 1

(1) În conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările şi reasigurările în România, cu modificările şi completările ulterioare, asigurătorii care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul României acordă despăgubiri pentru prejudiciile produse prin accidente de vehicule, de care asiguraţii răspund delictual faţă de terţe persoane. Nu intră sub incidenţa asigurării răspunderea decurgând din executarea unui contract de transport de bunuri efectuat cu titlu oneros.

(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule acoperă răspunderea civilă delictuală a proprietarului sau a utilizatorului unui vehicul pentru prejudiciile produse unei terţe părţi prin intermediul vehiculului.

(3) Condiţiile contractuale pentru asigurarea obligatorie RCA sunt reglementate de prevederile Legii nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, şi de prezenta normă.

Art. 2

În înţelesul prezentei norme, termenii şi expresiile de mai jos au următoarele semnificaţii:

1. avizare de daună - procedură prin care păgubitul înregistrează la asigurător o pretenţie de despăgubire, pe baza unor documente din care rezultă producerea unui eveniment acoperit prin poliţa de asigurare;

2. bonus-malus - sistem prin care asiguratul/utilizatorul se încadrează în una dintre clasele de bonus (ceea ce conduce la reducerea primei de asigurare) sau în una dintre clasele de malus (ceea ce conduce la majorarea primei de asigurare), în funcţie de istoricul de daunalitate realizat de asigurat/utilizator în perioada de referinţă;

3. emitere electronică - subscrierea poliţei RCA simultan cu înregistrarea şi stocarea instantanee în sistemul informatic al asigurătorului a datelor cuprinse în poliţă;

4. indexarea tarifelor de primă - majorarea uniformă de către asigurătorul RCA a tarifelor de primă cu acelaşi procent;

5. poliţă de asigurare RCA - forma scrisă a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule;

6. proprietar/coproprietar al vehiculului - persoana fizică sau juridică înscrisă în documentele de identitate ale vehiculului sau în alte înscrisuri doveditoare ale dreptului de proprietate;

7. teritoriu în care staţionează în mod obişnuit vehiculul reprezintă:

a) teritoriul statului în care vehiculul este înmatriculat/înregistrat permanent ori temporar;

b) teritoriul statului în care s-a eliberat vehiculului un semn distinctiv, în situaţiile în care nu se solicită înmatricularea/înregistrarea unui anumit tip de vehicul, dar vehiculul respectiv primeşte un semn distinctiv similar numărului de înmatriculare/înregistrare sau unei poliţe de asigurare de răspundere civilă auto;

c) teritoriul statului în care proprietarul sau utilizatorul vehiculului este rezident permanent, în cazurile în care pentru anumite tipuri de vehicule nu se solicită plăcuţă de înmatriculare/înregistrare ori nu se atribuie un alt semn distinctiv;

d) teritoriul statului în care s-a produs accidentul, în cazurile în care vehiculele care au fost implicate într-un accident nu au număr de înmatriculare/înregistrare sau acesta nu corespunde ori nu mai corespunde vehiculului respectiv, în scopul stabilirii despăgubirilor, conform prevederilor prezentelor norme;

8. utilizator al vehiculului - persoana fizică sau juridică căreia, în baza unui contract încheiat cu proprietarul/coproprietarul, i s-a atribuit pe o anumită perioadă dreptul de folosinţă a unui vehicul;

9. vinietă - autocolantul care se aplică pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior, eliberat împreună cu poliţa de asigurare RCA.

CAPITOLUL II: Autorizarea asigurătorilor şi condiţii privind practicarea asigurării obligatorii RCA

Art. 3

(1) Asigurătorii pot practica asigurarea obligatorie RCA dacă sunt autorizaţi pentru desfăşurarea activităţii de asigurare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare şi supravegherea asigurărilor, cu modificările şi completările ulterioare, şi îndeplinesc cumulativ următoarele condiţii speciale:

a) sunt autorizaţi pentru subscrierea riscurilor de răspundere civilă a vehiculelor, prevăzute la lit. B clasa 10 din anexa nr. 1 la Legea nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare;

b) dispun de un reprezentant de despăgubiri în fiecare stat situat în limitele teritoriale de acoperire a asigurării RCA, definite la art. 1^1 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, şi ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral;

c) dispun de o reţea teritorială formată din cel puţin o unitate, sucursală ori agenţie, înregistrată la oficiul registrului comerţului, în fiecare judeţ şi în municipiul Bucureşti, cu excepţia judeţului Ilfov, atât pentru activitatea de contractare a asigurării, cât şi pentru cea de constatare şi lichidare a daunelor pentru vehicule;

d) efectuează activitate de constatare a daunelor auto prin personal specializat, propriu sau mandatat, şi efectuează plăţi de despăgubiri în fiecare judeţ şi în municipiul Bucureşti, cu excepţia judeţului Ilfov;

e) dispun, atât pentru sediul central, cât şi pentru unităţi teritoriale, de o dotare cu tehnică de calcul şi software adecvate şi de personal care să permită contractarea asigurării RCA, ţinerea unor evidenţe detaliate privind încheierea, derularea şi încetarea asigurării RCA, gestionarea dosarelor de daună şi transmiterea în format electronic a acestor informaţii către baza de date CEDAM;

f) desfăşoară activitatea privind încheierea asigurării obligatorii RCA numai la:

1. (i) sediile principale sau secundare ale asigurătorilor, ale intermediarilor de asigurări;

2. (ii) sediile principale sau secundare ale asiguraţilor ori ale potenţialilor asiguraţi persoane juridice;

3. (iii) domiciliul sau, după caz, reşedinţa asiguraţilor ori a potenţialilor asiguraţi persoane fizice;
g) deţin un program de reasigurare care garantează o reţinere proprie prudenţială;
h) sunt membri ai Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din România, denumit în continuare BAAR, precum şi ai Asociaţiei "Fondul de protecţie a victimelor străzii".
(2) Condiţiile pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, prevăzute la alin. (1), trebuie îndeplinite pe toată perioada de valabilitate a autorizării de către asigurătorii autorizaţi pentru practicarea acestei asigurări.
(3) Asigurătorii care au fost autorizaţi să practice asigurarea obligatorie RCA îşi asumă răspunderea pentru toate poliţele RCA şi pentru toate erorile sau omisiunile apărute la emiterea poliţelor de asigurare RCA fie direct, fie prin intermediarii în asigurări.

Art. 4

(1) În vederea autorizării pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, asigurătorii solicitanţi trebuie să depună o cerere la Autoritatea de Supraveghere Financiară, împreună cu o documentaţie care cuprinde următoarele:
a) documentaţia din care să rezulte îndeplinirea condiţiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a);
b) lista reprezentanţilor de despăgubiri prevăzuţi la art. 3 alin. (1) lit. b);
c) lista unităţilor teritoriale ale asigurătorului unde acesta desfăşoară activităţile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c), însoţită de actele doveditoare, eliberate de oficiul registrului comerţului, care atestă existenţa acestor unităţi teritoriale;
d) lista sediilor aparţinând persoanelor juridice cu care asigurătorul are încheiate contracte de mandat pentru desfăşurarea activităţii de contractare a asigurării, însoţită de actele doveditoare, eliberate de oficiul registrului comerţului, care atestă existenţa acestor unităţi teritoriale;
e) lista personalului de specialitate responsabil cu desfăşurarea activităţii de constatare şi lichidare a daunelor auto, structura de lucru necesară efectuării plăţilor de despăgubiri, precum şi alte informaţii considerate relevante, pentru fiecare unitate teritorială, sub semnătura conducătorului executiv al societăţii;
f) declaraţia conducătorului executiv al societăţii, precum şi a conducătorului compartimentului de specialitate cu privire la îndeplinirea condiţiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e);
g) nota de fundamentare, care să cuprindă în mod obligatoriu tarifele de primă pentru primii 2 ani şi metodele actuariale de calcul utilizate pentru stabilirea tarifelor de primă, potrivit prevederilor art. 21, precum şi o estimare a indicatorilor specifici pentru o perioadă de 5 ani;
h) declaraţia conducătorului executiv al societăţii privind îndeplinirea condiţiilor necesare respectării prevederilor art. 20 alin. (4).
(2) Asigurătorul cu sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene se consideră autorizat pentru practicarea asigurării obligatorii RCA pe teritoriul României, de la data la care autoritatea competentă a statului membru de origine îi comunică confirmarea Autorităţii de Supraveghere Financiară referitoare la primirea notificării privind intenţia de exercitare a libertăţii de a presta servicii sau a dreptului de stabilire.
(3) Asigurătorii RCA au obligaţia de a comunica Autorităţii de Supraveghere Financiară orice modificare şi/sau completare a informaţiilor transmise potrivit alin. (1), în termen de 30 de zile de la data modificării sau completării.

Art. 5

(1) Autoritatea de Supraveghere Financiară decide acordarea autorizaţiei pentru practicarea asigurării obligatorii RCA în urma analizei documentelor depuse, precum şi a analizei indicatorilor care atestă faptul că asigurătorul poate gestiona această formă de asigurare în condiţii compatibile cu reglementările privind practica prudenţială.
(2) Autorizaţia poate fi retrasă sau suspendată de Autoritatea de Supraveghere Financiară, în condiţiile legii.

Art. 6

(1) Asigurătorii RCA au obligaţia de a transmite Autorităţii de Supraveghere Financiară, în termen de 30 de zile de la data autorizării, următoarele documente:
a) dovada raporturilor juridice de reasigurare;
b) copie a mandatului BAAR pentru eliberarea de cărţi verzi, în calitate de membru al biroului naţional;
c) copie a documentului care atestă afilierea la Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii".
(2) Asigurătorii RCA au obligaţia de a transmite Autorităţii de Supraveghere Financiară copia actului adiţional care modifică şi/sau completează contractul de reasigurare transmis potrivit alin. (1) lit. a), în termen de 30 de zile de la data modificării sau completării.
(3) Asigurătorii RCA care au notificat Autorităţii de Supraveghere Financiară desfăşurarea activităţii de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul altor state membre ale Uniunii Europene, potrivit prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare, au obligaţia de a-şi desfăşura activitatea cu respectarea prevederilor legale naţionale ale ţărilor respective.
(4) Asigurătorii care au dreptul de a practica asigurarea obligatorie RCA pe teritoriul României, în baza dreptului de stabilire şi a libertăţii de a presta servicii, îşi desfăşoară activitatea cu respectarea prevederilor prezentei norme.

Art. 7

(1) În aplicarea prevederilor art. 53 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale art. 5 lit. c) din Legea nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare, având în vedere elaborarea şi publicarea prezentelor norme, gestionarea programului de monitorizare a activităţii asigurătorilor care practică această asigurare, dezvoltarea şi întreţinerea bazei de date CEDAM, precum şi pentru protejarea corespunzătoare a intereselor asiguraţilor, se prelevă o cotă procentuală de 1,00% din volumul primelor de asigurare brute încasate lunar pentru asigurarea obligatorie RCA.
(2) Sumele determinate prin aplicarea cotei procentuale de 1,00% asupra volumului lunar al primelor de asigurare brute încasate se virează în fiecare lună, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, în contul Autorităţii de Supraveghere Financiară.
(3) Cota procentuală menţionată la alin. (1) şi (2) poate fi modificată în funcţie de realizarea obiectivelor prevăzute mai sus.

Art. 8

Asigurătorii RCA au obligaţia de a întocmi evidenţe privind asigurarea obligatorie RCA şi de a transmite trimestrial Autorităţii de Supraveghere Financiară raportările elaborate potrivit modelelor prevăzute în anexele nr. 1, 2, 3 şi 4, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare trimestrului pentru care se face raportarea, atât în scris, cât şi în format electronic.

Art. 9

Asigurătorii RCA au obligaţia de a publica pe site şi de a actualiza periodic toate datele necesare, care să le permită persoanelor păgubite accesul direct la informaţiile privind procedura de avizare şi constatare a daunelor, precum şi informaţii privind personalul de specialitate responsabil cu desfăşurarea activităţii de constatare şi lichidare a daunelor auto.

Art. 10

(1) Asigurătorii emitenţi de poliţe de asigurare RCA pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România au obligaţia de a transmite către baza de date CEDAM informaţii complete privind poliţele de asigurare RCA încheiate direct sau prin intermediari.

(2) Asigurătorii RCA sunt obligaţi să transmită către baza de date CEDAM prin sistem informatic, utilizând un mediu de comunicare electronică, toate informaţiile privind încheierea asigurării obligatorii RCA şi data de încetare a valabilităţii sau de reziliere a documentelor de asigurare, precum şi informaţii cu privire la daunele înregistrate în baza poliţelor de asigurare RCA ca urmare a unor evenimente produse pe parcursul derulării contractului de asigurare.

Art. 11

(1) Asigurătorul RCA este obligat să numească reprezentanţi de despăgubiri în fiecare stat membru, cu excepţia statului membru în care a obţinut autorizaţia pentru practicarea asigurării de răspundere civilă a vehiculelor. Reprezentantul de despăgubiri are sediul în statul unde a fost numit, în cazul în care este persoană juridică, sau este rezident ori se stabileşte în statul membru în care este numit, în cazul în care este persoană fizică.

(2) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu reprezintă înfiinţarea unei filiale a asigurătorului RCA.

Art. 12

(1) Reprezentantul de despăgubiri este împuternicit să instrumenteze daunele în numele şi în contul asigurătorului RCA şi să reprezinte asigurătorul RCA. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmeşte dosarul de daună şi ia toate măsurile necesare pentru soluţionarea cererilor de despăgubire pretinse de partea prejudiciată, pentru prejudiciile cauzate în urma unui accident, drept consecinţă a utilizării vehiculului:

a) pentru care asigurarea de răspundere civilă a fost emisă de către un asigurător ori de filiala acestuia în alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau îşi are sediul;

b) care provine din alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau îşi are sediul; şi

c) pentru prejudiciul produs în alt stat membru decât cel în care partea prejudiciată este rezidentă sau îşi are sediul.

(2) Reprezentantul de despăgubiri poate acţiona pentru mai mulţi asigurători RCA.

Art. 13

(1) Reprezentantul de despăgubiri trebuie să fie autorizat să reprezinte asigurătorul RCA cu puteri depline, inclusiv cu drept de dispoziţie în faţa părţii prejudiciate, să i se atribuie competenţa necesară pentru a răspunde pretenţiilor de despăgubire justificate ale părţii prejudiciate şi să fie apt să examineze cazul în limba oficială a statului membru în care partea prejudiciată este rezidentă sau îşi are sediul.

(2) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu exclude dreptul părţii prejudiciate de a institui proceduri directe împotriva persoanei care a cauzat prejudiciul sau a asigurătorului acesteia, după caz.

Art. 14

(1) Asigurătorul RCA este obligat să informeze Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii" cu privire la numele şi prenumele, data naşterii şi adresa ori punctul de lucru ale reprezentantului de despăgubiri, în cazul în care acesta este reprezentat de o persoană fizică sau cu privire la denumire şi sediu, în cazul în care este reprezentat de o persoană juridică, precum şi cu privire la toate modificările în privinţa reprezentantului, în termen de 7 zile de la numire ori de la producerea modificărilor respective.

(2) Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii" va înainta imediat aceste informaţii centrelor de informare naţionale din statele membre.

CAPITOLUL III: Contractul de asigurare

SECŢIUNEA 1: Dispoziţii generale

Art. 15

(1) Se consideră că un vehicul este asigurat, dacă proprietarul acestuia are încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, cu valabilitate în limitele teritoriale prevăzute la art. 1^1 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral, denumit în continuare asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto sau asigurarea obligatorie RCA.

(2) Contractul de asigurare RCA se încheie cu un asigurător care are dreptul de a practica pe teritoriul României asigurarea obligatorie RCA.

Art. 16

(1) La încheierea asigurării obligatorii RCA, asigurătorul este obligat să emită asiguratului poliţa de asigurare obligatorie de răspundere civilă a vehiculelor, denumită în continuare poliţa de asigurare RCA, împreună cu vinieta şi documentul internaţional de asigurare.

(2) În baza unui act adiţional, contractul de asigurare RCA poate cuprinde clauze suplimentare, în condiţiile în care acestea nu reduc sau nu restricţionează drepturile unei părţi prejudiciate ce decurg din asigurarea obligatorie RCA ori nu contravin prevederilor legale.

(3) Asigurătorii RCA au obligaţia să solicite toate informaţiile necesare pentru evaluarea riscului, conform propriilor criterii stabilite în tariful de primă, şi să verifice corectitudinea informaţiilor privind datele de identificare şi tehnice ale vehiculului, datele proprietarului/utilizatorului acestuia, precum şi dovada înregistrării fiscale a vehiculului pe numele noului proprietar, pentru vehiculele pentru care se solicită asigurarea în vederea înmatriculării/înregistrării în România.

Art. 17

(1) Dovada existenţei asigurării obligatorii RCA, în cazul controalelor efectuate de autorităţile abilitate, în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, o constituie:

a) poliţa de asigurare RCA emisă de asigurătorul RCA, pentru perioada de valabilitate înscrisă, precum şi vinieta aplicată pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România;

b) documentul internaţional de asigurare;

c) documentele internaţionale de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor, eliberate de asigurători RCA din străinătate, cu valabilitate pe teritoriul României şi numai pentru perioada menţionată în acestea, sau poliţa de asigurare de frontieră pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în afara Spaţiului Economic European şi a

Confederaţiei Elveţiene.
(2) Pentru vehiculele care staţionează în mod obişnuit într-un stat membru, plăcuţele de înmatriculare atestă că biroul naţional din statul membru este garant al plăţii despăgubirii către persoana păgubită într-un accident de vehicul.
(3) În cazul controalelor efectuate de autorităţile abilitate, proprietarii sau utilizatorii vehiculelor înmatriculate ori înregistrate, care staţionează în mod obişnuit pe teritoriul României, au obligaţia să prezinte poliţa de asigurare RCA valabilă sau, în afara teritoriului României, documentul internaţional de asigurare.
(4) Asigurătorii RCA sunt obligaţi să confirme valabilitatea poliţelor RCA şi să comunice copii ale acestor poliţe la solicitarea instanţelor de judecată şi a altor autorităţi publice, a regiilor autonome, la solicitarea asigurătorilor care s-au subrogat în drepturile persoanei păgubite, precum şi la solicitarea altor persoane fizice şi juridice.

Art. 18

(1) Documentul de asigurare obligatorie RCA eliberat de un asigurător RCA în schimbul unei prime plătite de proprietarul sau utilizatorul unui vehicul garantează, pentru perioada de valabilitate înscrisă, despăgubirea prejudiciilor provocate prin accidente de vehicule produse în limitele teritoriale de acoperire, în conformitate cu prevederile prezentelor norme sau cu dispoziţiile legislaţiei privind asigurarea obligatorie RCA, în vigoare la data accidentului, ale statului în care acesta s-a produs.
(2) În limitele teritoriale de acoperire a asigurării obligatorii RCA se garantează, pe baza aceleiaşi prime, acoperirea prejudiciilor în conformitate cu legislaţia în vigoare din statul pe teritoriul căruia s-a produs accidentul de vehicul şi cu cel mai mare nivel de despăgubire dintre cel prevăzut în legislaţia respectivă şi cel prevăzut în contractul de asigurare.
(3) În cazul prejudiciului produs unui cetăţean al unui stat membru prin utilizarea unui vehicul staţionat în mod obişnuit pe teritoriul României, în timpul deplasării sale între două state membre în care este valabil Tratatul privind instituirea Comunităţii Economice Europene, dacă nu există birou naţional responsabil pentru teritoriul traversat şi pe care s-a produs prejudiciul, se vor aplica prevederile prezentei norme sau ale legislaţiei statului în care îşi are sediul asigurătorul emitent al poliţei de asigurare RCA.

Art. 19

Asigurarea obligatorie RCA se încheie pe perioadă determinată astfel:
a) pentru vehiculele înmatriculate ori înregistrate în România, anual ori semestrial, după caz;
b) pentru vehiculele pentru care se solicită asigurarea în vederea înmatriculării/înregistrării permanente în România, anual ori semestrial, după caz, dacă proprietarul face dovada înregistrării fiscale a vehiculului respectiv pe numele său;
c) pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în alte state membre, pentru care se solicită asigurarea în vederea importului în România, pe o perioadă de maximum 30 de zile de la data dobândirii proprietăţii, dovedită cu documente justificative;
d) pentru vehiculele care se înmatriculează temporar după cum urmează:
1. (i) pentru vehiculele de provenienţă străină care beneficiază de regimul vamal de admitere temporară, anual ori semestrial, în perioada înmatriculării temporare, dacă proprietarul face dovada înregistrării fiscale a vehiculului respectiv pe numele său, mai puţin în situaţiile în care vehiculul este exceptat de la plata acestor taxe;
2. (ii) pentru vehiculele destinate exportului, pe o perioadă de maximum 30 de zile;
e) pentru vehiculele care se autorizează provizoriu pentru circulaţie, pe perioade de 30 de zile, dar cumulat nu mai mult de 90 de zile;
f) pe perioada autorizaţiei de circulaţie pentru probe, anual.

Art. 20

(1) Poliţa de asigurare RCA conţine în mod obligatoriu informaţii despre: părţile implicate în contract, perioada de valabilitate a asigurării, limitele maxime de despăgubire stabilite de asigurător, prima de asigurare, comisionul de intermediere sau cheltuiala medie de achiziţie directă, clasa bonus-malus şi numărul de înmatriculare/înregistrare ori numărul de identificare al vehiculului, precum şi statele în care acest document are valabilitate.
(2) Forma şi conţinutul poliţei de asigurare RCA, ale documentului internaţional de asigurare, precum şi ale vinietei sunt prevăzute în anexa nr. 6.
(3) Autoritatea de Supraveghere Financiară alocă fiecărui asigurător nou-autorizat o serie unică, care va fi menţionată pe poliţele de asigurare RCA şi pe vinietă.
(4) Poliţele de asigurare RCA se emit în sistem electronic.
(5) Comisionul de intermediere va fi menţionat pe poliţa de asigurare RCA atât în valoare absolută, cât şi ca procent aplicat primei de asigurare menţionate pe poliţă, fiind inclus ca valoare în prima de asigurare totală.
(6) Cheltuiala medie de achiziţie directă va fi menţionată pe poliţa de asigurare RCA ca procent, fiind inclusă în prima de asigurare, şi va fi calculată de asigurătorul RCA pentru poliţele de asigurare emise prin personal propriu în luna calendaristică anterioară emiterii poliţei.
(7) Asigurătorul RCA va determina lunar cheltuiala medie de achiziţie directă aferentă lunii respective, ca procent dintre cheltuielile de achiziţie directă aplicabile la data emiterii poliţei RCA, fără a se lua în considerare remuneraţii de orice fel acordate în funcţie de performanţa portofoliului gestionat de salariaţii proprii, şi primele de asigurare brute subscrise în luna respectivă.
(8) În cazul vehiculelor pentru care, din cauza limitărilor tehnice sau juridice, nu există posibilitatea de a circula în afara teritoriului României, asigurătorii RCA emit doar poliţa de asigurare RCA, fără a include componenta Carte Verde.
(la data 22-ian-2016 Art. 20, alin. (7) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 completat de Art. I, punctul 1. din Norma 1/2016)

Art. 21

(1) Asigurătorii RCA au obligaţia de a stabili tarifele de primă pe categorii de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale general acceptate, pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24.
(la data 19-ian-2015 Art. 21, alin. (1) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 1. din Norma 2/2015)

(2) Tarifele de primă stabilite de asigurători pot conţine reduceri comerciale. Asigurătorii trebuie să ţină o evidenţă a reducerilor comerciale practicate şi a justificării reducerii comerciale respective.
(la data 16-dec-2015 Art. 21, alin. (2) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 1. din Norma 21/2015)

(3) Limitele de despăgubire stabilite de către fiecare asigurător RCA, precum şi tarifele de primă stabilite conform prezentei norme se notifică Autorităţii de Supraveghere Financiară cel târziu cu 30 de zile înainte de începerea perioadei în care acestea pot fi practicate, împreună cu o declaraţie a actuarului responsabil pentru calculul primei de asigurare cu

privire la corectitudinea acestuia, însuşită şi semnată de conducătorul executiv al societăţii. Calculul actuarial trebuie să conţină prima de risc, incluzând estimarea frecvenţei daunei şi daunei medii, pentru fiecare categorie de risc pentru care este calculat tariful de primă.
(4) Prin excepţie de la prevederile alin. (3), indexarea tarifelor de primă se va notifica cu minimum 10 zile lucrătoare înainte de începerea perioadei în care vor fi practicate.
(la data 22-ian-2016 Art. 21, alin. (5) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 abrogat de Art. I, punctul 2. din Norma 1/2016)
(6) Asigurătorii sunt obligaţi să transmită în format electronic Autorităţii de Supraveghere Financiară ipotezele folosite, metodele actuariale şi justificarea aplicării acestora pentru calculul menţionat la alin. (1), împreună cu baza de date utilizată pentru aceste calcule; în calculul tarifului de primă, asigurătorilor le este interzis să folosească indici de încărcare, coeficienţi de majorare şi/sau corecţie ori alte instrumente de ajustare a tarifelor care să nu fie fundamentate statistic şi actuarial, asigurându-se în acest fel o proporţionalitate între tarifele practicate în perioade succesive şi evoluţia daunalităţii pe segmentul respectiv de asiguraţi.
(la data 22-ian-2016 Art. 21, alin. (6) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 3. din Norma 1/2016)

(6[1]) Pentru fiecare segment prevăzut la alin. (6) asigurătorul RCA trebuie să utilizeze suficiente date istorice pentru a putea efectua un calcul relevant din punct de vedere statistic; în situaţia în care asigurătorul RCA nu deţine suficiente date istorice pentru fiecare segment, acesta trebuie să utilizeze date istorice disponibile din alte surse, raportate la piaţa din România sau la piaţa Uniunii Europene.
(la data 22-ian-2016 Art. 21, alin. (6) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 completat de Art. I, punctul 4. din Norma 1/2016)

(7) Tarifarea asigurărilor RCA trebuie să conţină sistemul bonus-malus. Criteriile de aplicare pentru sistemul bonus-malus sunt cele menţionate la capitolul IV din titlul II.
(8) Nerespectarea de către asigurătorii RCA a prevederilor prezentului articol se poate sancţiona cu retragerea autorizaţiei de a practica asigurarea obligatorie RCA, conform art. 39 din Legea nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare, şi normelor emise în aplicarea acestei legi.

Art. 22

(1) Asigurătorii RCA au obligaţia de a asigura accesul potenţialilor clienţi la tarifele de primă practicate pe site-ul fiecărui asigurător RCA, la sediul social al acestuia şi la unităţile teritoriale, precum şi de a oferi toate informaţiile în legătură cu criteriile luate în calcul la stabilirea primei de asigurare.
(2) Asigurătorii RCA/Intermediarii în asigurări nu pot oferta, promova şi comercializa asigurări RCA la alte prime de asigurare decât cele rezultate din aplicarea prevederilor art. 21, înscrise în poliţa de asigurare şi în documentul de plată a primei de asigurare.
(la data 16-dec-2015 Art. 22, alin. (2) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 2. din Norma 21/2015)

(3) Indiferent de canalul de distribuţie utilizat, asigurătorul RCA are obligaţia de a practica aceeaşi primă de asigurare, stabilită pe baza criteriilor specifice unui asigurat.
(4) Este interzisă asigurătorilor RCA/intermediarilor în asigurări acordarea oricăror avantaje colaterale asiguraţilor la încheierea unei poliţe de asigurare RCA, cu excepţia asigurărilor facultative care acoperă riscuri asociate riscurilor acoperite prin poliţa RCA.
(5) Aplicaţia utilizată în punctele de vânzare pentru calculul primei de asigurare trebuie să ia în considerare toate criteriile stabilite de asigurător în tariful de primă.
(6) Oferta trebuie să conţină criteriile specifice clientului care sunt utilizate pentru determinarea primei de asigurare, inclusiv răspunsurile oferite de către potenţialul asigurat.
(7) Oferta asigurătorului trebuie să fie valabilă pentru o perioadă de minimum 3 zile şi să conţină în mod obligatoriu următoarele informaţii:
a) prima de asigurare totală rezultată din aplicarea tarifului de primă, ce va fi menţionată pe poliţa de asigurare;
b) comisionul plătit de asigurător intermediarului; comisionul trebuie exprimat în valoare absolută şi ca procent din prima de asigurare totală. În ofertă se va menţiona faptul că valoarea absolută a comisionului se determină prin aplicarea procentului asupra primei de asigurare totală şi că acesta este inclus în prima totală;
c) cheltuiala medie de achiziţie directă; aceasta va fi menţionată pe poliţa de asigurare RCA ca procent, cu menţiunea că este inclusă în prima de asigurare totală;
d) data până la care oferta este valabilă.
(8) Prevederile prezentului articol sunt obligatorii şi pentru aplicaţiile website utilizate de asigurători şi intermediari pentru vânzarea asigurărilor RCA.
(9) Asigurătorii RCA nu pot încheia poliţe de asigurare RCA a căror dată de intrare în valabilitate depăşeşte 30 de zile de la data emiterii acesteia.

Art. 23

(1) Prima de asigurare se calculează pentru un întreg an de subscriere, potrivit tarifelor de primă anuale practicate de asigurător, aferente perioadei de valabilitate a poliţei de asigurare RCA.
(2) Prima anuală de asigurare se calculează prin însumarea primelor lunare aferente fiecărei luni de valabilitate a poliţei de asigurare RCA, prima lunară fiind calculată ca raport de 1/12 din tariful anual de primă practicat. Perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întreagă.
(3) Asigurătorii RCA au obligaţia de a efectua trimestrial analize privind nivelul cheltuielilor de achiziţie înregistrate şi să adopte măsurile ce se impun pentru a asigura concordanţa politicilor de achiziţie cu obligaţiile asumate prin poliţele încheiate. În scopul protejării asiguraţilor/păgubiţilor, pe baza analizei indicatorilor raportaţi, Autoritatea de Supraveghere Financiară poate interveni prin limitarea comisionului de intermediere.
(4) Asigurătorii RCA au obligaţia să prevadă în orice contract de intermediere obligaţia intermediarului de a încasa prima de asigurare aferentă poliţelor RCA direct într-un cont colector al asigurătorului, iar în cazul plăţilor în numerar sau cu cardul, de a vira prima de asigurare încasată în contul asigurătorului, în cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării. Plata comisionului de intermediere se va efectua conform convenţiei între părţi.
(la data 19-ian-2015 Art. 23, alin. (4) din titlul I, capitolul III, sectiunea 1 modificat de Art. I, punctul 2. din Norma 2/2015)

Art. 24

(1) Asigurătorii RCA au obligaţia de a stabili limite de despăgubire, care nu pot fi mai mici decât limitele de despăgubire

stabilite de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.
(2) Limitele de despăgubire stabilite de către Autoritatea de Supraveghere Financiară sunt:
a) pentru pagubele materiale produse în unul şi acelaşi accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire se stabileşte, pentru accidente produse începând cu anul 2012, la un nivel de 1.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieţei valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Naţională a României;
b) pentru vătămări corporale şi decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în unul şi acelaşi accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire se stabileşte, pentru accidente produse începând cu anul 2012, la un nivel de 5.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieţei valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Naţională a României.
(3) Limitele de despăgubire vor fi revizuite din 5 în 5 ani, în funcţie de evoluţia indicelui european al preţurilor de consum (IEPC) stabilit în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2.494/95 al Consiliului din 23 octombrie 1995 privind indicii armonizaţi ai preţurilor de consum.

Art. 25

În cazul în care în unul şi acelaşi eveniment au fost prejudiciate mai multe persoane şi valoarea totală a prejudiciilor depăşeşte limitele de despăgubire specificate în poliţa RCA, despăgubirea va fi stabilită în funcţie de cota-parte din valoarea prejudiciului ce revine fiecărei persoane îndreptăţite la despăgubire pentru prejudiciile suferite în acelaşi accident.

SECŢIUNEA 2: Riscurile acoperite şi excluderile

Art. 26

(1) Asigurătorul RCA are obligaţia de a despăgubi partea prejudiciată pentru prejudiciile suferite în urma accidentului produs prin intermediul vehiculului asigurat, potrivit pretenţiilor formulate în cererea de despăgubire, dovedite prin orice mijloc de probă. Fără a se depăşi limitele de despăgubire prevăzute în contractul de asigurare RCA, în condiţiile în care evenimentul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a poliţei de asigurare RCA, se acordă despăgubiri în formă bănească pentru:
a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial;
b) pagube materiale;
c) pagube reprezentând consecinţa lipsei de folosinţă a vehiculului avariat;
d) cheltuieli de judecată efectuate de către persoana păgubită.
(2) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul - pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulaţiei publice, în incinte şi în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât şi în timpul staţionării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în poliţa de asigurare RCA pentru:
1. prejudiciul produs de dispozitivele sau instalaţiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a ataşului tractat de vehicul;
2. prejudiciul produs din culpa conducătorului vehiculului asigurat, inclusiv în cazurile în care la data accidentului conducătorul vehiculului:
a) a condus vehiculul fără consimţământul explicit sau implicit al asiguratului;
b) nu este titularul unui permis care să îi dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;
c) nu a respectat obligaţiile legale de ordin tehnic cu privire la starea şi siguranţa vehiculului respectiv;
3. prejudiciul produs prin fapta lucrului, când prejudiciul îşi are cauza în însuşirile, acţiunea sau inacţiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanţelor, materialelor sau a obiectelor transportate;
4. prejudiciile produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului membrilor familiei asiguratului sau membrilor familiei conducătorului auto, cu excepţia despăgubirilor solicitate de către conducătorul auto vinovat de producerea accidentului;
5. prejudiciile provocate terţilor, drept consecinţă a deschiderii uşilor vehiculului, în timpul mersului sau atunci când vehiculul este oprit ori staţionează, de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranţa deplasării celorlalţi participanţi la trafic.

Art. 27

Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:
1. cazurile în care proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului vinovat nu are răspundere civilă, dacă accidentul a fost produs:
a) într-un caz de forţă majoră;
b) din culpa exclusivă a persoanei păgubite;
c) din culpa exclusivă a unei terţe persoane, cu excepţia situaţiilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pct. 5;
2. prejudiciile produse bunurilor aparţinând conducătorului vehiculului răspunzător de producerea accidentului, precum şi cele produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri;
3. următoarele situaţii:
a) prejudiciile au fost produse bunurilor aparţinând persoanelor fizice sau persoanelor juridice, dacă au fost provocate de un vehicul asigurat RCA, aflat în proprietatea ori utilizat de aceeaşi persoană fizică sau juridică şi care este condus de un prepus al aceleiaşi persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau persoana juridică;
b) bunul avariat şi vehiculul asigurat fac parte din patrimoniul comun al soţilor;
c) bunul avariat este utilizat de proprietarul vehiculului asigurat, care a produs dauna;
4. prejudiciile cauzate în situaţiile în care nu se face dovada valabilităţii la data accidentului a asigurării obligatorii RCA sau asigurătorul RCA nu are răspundere;
5. partea din prejudiciu care depăşeşte limitele de despăgubire stabilite prin poliţa de asigurare RCA, produs în unul şi acelaşi accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite şi de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea prejudiciului;
6. amenzile de orice fel şi cheltuielile penale la care ar fi obligat proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului;
7. cheltuielile făcute în procesul penal de proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluţionat şi latura civilă;
8. sumele pe care conducătorul vehiculului răspunzător de producerea prejudiciului este obligat să le plătească

proprietarului sau utilizatorului care i-a încredinţat vehiculul asigurat, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;
9. prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto răspunzător şi persoanele păgubite a existat un raport contractual la data producerii accidentului;
10. prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul poate dovedi că persoanele păgubite ştiau că vehiculul respectiv era furat;
11. prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalaţiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalaţii de lucru;
12. prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operaţiunilor de încărcare şi de descărcare, acestea constituind riscuri ale activităţii profesionale;
13. prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibile, care au determinat sau au agravat producerea prejudiciului;
14. prejudiciile cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are directă legătură cu respectivul atac ori război;
15. pretenţiile ca urmare a diminuării valorii bunurilor după reparaţie.

Art. 28

(1) În situaţia în care persoana păgubită a contribuit din culpă la producerea accidentului sau la mărirea prejudiciului, cel chemat să răspundă va fi ţinut răspunzător numai pentru partea din prejudiciu care îi este imputabilă - culpa comună. În astfel de situaţii întinderea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.
(2) În situaţia în care nu se poate stabili întinderea răspunderii fiecărei persoane, aceasta se va stabili în cote egale, în raport cu numărul părţilor implicate în accident, fiecare parte având dreptul la despăgubire în proporţia în care nu s-a făcut răspunzătoare de producerea accidentului.

SECŢIUNEA 3: Perioada de valabilitate a asigurării de răspundere civilă a vehiculelor

Art. 29

(1) Răspunderea asigurătorului RCA începe:
a) din ziua următoare celei în care expiră valabilitatea poliţei de asigurare anterioare, pentru asiguratul care îşi îndeplineşte obligaţia încheierii asigurării cel mai târziu în ultima zi de valabilitate a acesteia;
b) din ziua următoare celei în care s-a încheiat documentul de asigurare, pentru persoanele care nu aveau o asigurare obligatorie RCA valabilă la momentul încheierii asigurării;
c) din momentul eliberării documentului de asigurare, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a autorizaţiei provizorii de circulaţie sau a înmatriculării/înregistrării vehiculului, pentru vehiculele comercializate care urmează să fie înmatriculate/înregistrate.
(2) În cazul înstrăinării unui vehicul în baza unor acte civile sub semnătură privată, pentru care există o asigurare obligatorie RCA valabilă, această asigurare rămâne în vigoare până la data dobândirii calităţii de titular al înmatriculării/înregistrării vehiculului de către noul proprietar. În cazul în care noul proprietar deţine o asigurare obligatorie RCA pe numele său, aceasta va fi considerată valabilă chiar dacă nu s-a efectuat procedura de înmatriculare/înregistrare pe numele său.

Art. 30

Răspunderea asigurătorului RCA încetează la ora 24,00 a ultimei zile de valabilitate înscrise în poliţa de asigurare RCA sau anterior acestei date în momentul radierii din evidenţa circulaţiei ori la data la care asiguratul depune la asigurător documente doveditoare privind transmiterea dreptului de proprietate pentru vehiculul asigurat.

Art. 31

(1) Pentru vehiculele care se radiază din circulaţie sau pentru care asiguratul transmite dreptul de proprietate în perioada de asigurare, prima de asigurare aferentă perioadei cuprinse între data începerii şi data încetării răspunderii asigurătorului RCA se calculează prin însumarea primelor lunare stabilite în tariful de prime al asigurătorului RCA, corespunzător numărului de luni întregi de asigurare cuprinse în perioada de valabilitate a asigurării. Orice fracţiune de lună este considerată lună întreagă.
(2) În situaţiile menţionate la alin. (1), asigurătorul este obligat să restituie asiguratului, în termen de maximum 10 zile de la cererea scrisă a acestuia, însoţită de documentele doveditoare, diferenţa dintre prima de asigurare plătită şi cea calculată conform alin. (1), numai în cazurile în care nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri pentru evenimente produse în perioada de valabilitate a asigurării. În cazul în care asigurătorul RCA este obligat la plata unor despăgubiri pentru evenimente acoperite prin poliţa de asigurare, asigurătorul este îndreptăţit să recupereze de la asigurat prima de asigurare restituită acestuia, la cerere.

Art. 32

În cazul în care asiguratul nu respectă obligaţia de a înştiinţa asigurătorul RCA cu privire la modificarea informaţiilor cuprinse în poliţa de asigurare, referitoare la vehicul şi la proprietarul sau utilizatorul acestuia, asigurătorul RCA nu va fi obligat să returneze diferenţa de primă plătită.

SECŢIUNEA 4: Stabilirea răspunderii în cazul cuplului tractor-remorcă/semiremorcă

Art. 33

(1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente a remorcilor/semiremorcilor are acoperire doar dacă acestea nu sunt ataşate unui vehicul tractor.
(2) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este ataşată vehiculului tractor, răspunderea aparţine vehiculului tractor.
(3) Asigurătorul vehiculului tractor are obligaţia de a despăgubi partea prejudiciată, având totuşi posibilitatea exercitării dreptului de regres asupra asigurătorului remorcii/semiremorcii, în cazul în care poate dovedi că dauna s-a produs ca urmare a unei defecţiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul auto.
(4) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este ataşată vehiculului tractor, despăgubirea va fi suportată, în funcţie de situaţiile mai jos prezentate, de către:
a) asigurătorul vehiculului tractor, în situaţia în care vehiculul tractor este identificat şi asigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;
b) Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii" sau biroul naţional al statului în care vehiculul tractor staţionează în mod obişnuit, pentru vehicule înmatriculate în alte state, în situaţia în care vehiculul tractor este identificat şi neasigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;
c) asigurătorul remorcii/semiremorcii, în situaţia în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca

este identificată şi asigurată; după plata despăgubirii, asigurătorul remorcii/semiremorcii are drept de regres împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului şi, după caz, împotriva asigurătorului vehiculului tractor, dacă aceştia vor fi identificaţi ulterior;
d) Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii", în situaţia în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată şi neasigurată.

SECŢIUNEA 5: Obligaţiile asiguratului

Art. 34

(1) Asiguratul este obligat să înştiinţeze, în cel mai scurt timp, asigurătorul RCA cu privire la producerea evenimentului şi să precizeze împrejurările cu privire la acest eveniment, iar pe parcursul investigaţiilor referitoare la acest eveniment să procedeze în conformitate cu instrucţiunile primite de la asigurător.
(2) Asiguratul este obligat să înştiinţeze, în cel mai scurt timp, asigurătorul RCA, în scris, cu privire la faptul că:
a) partea prejudiciată a solicitat despăgubirea de la acesta;
b) procedurile penale sau administrative au fost îndreptate împotriva lui în legătură cu evenimentul produs şi să informeze asigurătorul RCA imediat cu privire la demersul acestor proceduri, precum şi la rezultatul acestora;
c) partea prejudiciată şi-a exercitat dreptul de a fi despăgubită prin înaintarea unei cereri către o instanţă judecătorească sau către o altă autoritate, în situaţia în care asiguratul află despre acest lucru;
d) informaţiile înscrise în poliţa de asigurare RCA au suferit modificări intervenite în timpul valabilităţii asigurării.

Art. 35

Asiguratul este obligat, în cel mai scurt timp, să ofere părţii prejudiciate, la cererea acesteia, informaţiile necesare pentru formularea pretenţiilor de despăgubire, în special numele, prenumele şi locul de rezidenţă ale persoanei care a condus vehiculul asigurat în momentul producerii daunei; numele, prenumele şi locul de rezidenţă sau denumirea, sediul proprietarului ori utilizatorului vehiculului; denumirea, sediul asigurătorului care a emis poliţa de asigurare RCA, seria şi numărul poliţei de asigurare RCA, precum şi numărul de înmatriculare/înregistrare al vehiculului asigurat ori numărul de identificare al acestuia.

SECŢIUNEA 6: Despăgubirea

Art. 36

Persoana păgubită are dreptul să înainteze avizarea de daună către asigurătorul RCA, în cazul producerii unui risc acoperit prin asigurarea obligatorie RCA, potrivit prezentei norme, sau către Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii", în cazul producerii unui risc acoperit din acest fond, potrivit art. 25^1 din Legea nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare, ori către BAAR, în calitatea sa de birou gestionar.

Art. 37

(1) În termen de cel mult 3 luni de la avizarea producerii evenimentului asigurat de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA este obligat:
a) fie să răspundă cererii părţii solicitante, formulând în scris o ofertă de despăgubire justificată, transmisă cu confirmare de primire, în cazul în care se dovedeşte răspunderea asiguratului în producerea riscurilor acoperite prin asigurarea obligatorie RCA, iar prejudiciul a fost cuantificat;
b) fie să notifice părţii prejudiciate în scris, cu confirmare de primire, motivele pentru care nu a aprobat, în totalitate sau parţial, pretenţiile de despăgubire.
(2) Dacă în termen de cel mult 3 luni de la avizarea producerii evenimentului asigurat de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA nu a notificat părţii prejudiciate respingerea pretenţiilor de despăgubire, precum şi motivele respingerii, asigurătorul RCA este obligat la plata despăgubirii.
(3) Asigurătorul RCA poate desfăşura investigaţii privind producerea accidentului, în termenul prevăzut la alin. (1), în condiţiile în care acesta nu face obiectul unor cercetări efectuate de către autorităţile publice competente, aflate în curs de desfăşurare.
(4) Despăgubirea se plăteşte de către asigurătorul RCA în maximum 10 zile de la data depunerii ultimului document necesar stabilirii răspunderii şi cuantificării daunei, solicitat în scris de către asigurător, sau de la data la care asigurătorul a primit o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la suma de despăgubire pe care este obligat să o plătească.
(5) Asigurătorul RCA este obligat să elibereze asiguratului/utilizatorului, în termen de 15 zile de la înregistrarea solicitării acestuia, un certificat privind daunele înregistrate, pe parcursul ultimilor 5 ani de relaţii contractuale, sau absenţa acestor daune.
(6) Certificatul privind daunele înregistrate trebuie să conţină în mod obligatoriu următoarele informaţii: numele/denumirea asiguratului, CNP/CUI, datele vehiculului, numărul poliţei de asigurare, perioada de valabilitate, clasa bonus-malus aferentă, data producerii evenimentului înregistrat, data plăţii despăgubirii.

Art. 38

Dacă asigurătorul RCA nu îşi îndeplineşte obligaţiile în termenele prevăzute la art. 37 sau şi le îndeplineşte defectuos, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea, se aplică o penalizare de 0,2%, calculată pentru fiecare zi de întârziere, la întreaga sumă de despăgubire cuvenită sau la diferenţa de sumă neachitată, care se plăteşte de asigurător.

TITLUL II: Norme tehnice privind avizarea, constatarea prejudiciilor şi plata despăgubirilor

CAPITOLUL I: Avizarea şi constatarea prejudiciilor

Art. 39

(1) Pentru acoperirea prejudiciilor suferite în urma producerii unor accidente de vehicule, persoanele păgubite se adresează în vederea avizării daunei asigurătorului RCA cu care proprietarul vehiculului, răspunzător de producerea accidentului, a încheiat asigurarea obligatorie RCA, la reprezentanţa de despăgubiri, la Asociaţia "Fondul de protecţie a victimelor străzii" ori către BAAR, în calitatea sa de birou gestionar.
(2) Avizarea unei daune în legătură cu producerea unui eveniment asigurat prin poliţa de asigurare RCA obligă asigurătorul RCA răspunzător să deschidă dosarul de daună, să efectueze constatarea pagubelor, să comunice în scris părţii prejudiciate cu privire la documentele ce trebuie depuse pentru soluţionarea pretenţiilor de despăgubire şi să soluţioneze cererea în termenul legal.
(3) Asigurătorul are obligaţia înregistrării tuturor documentelor depuse la dosarul de daună.

Art. 40

(1) În cazul în care, pentru recuperarea pagubei materiale, persoana păgubită se adresează asigurătorului său de bunuri, constatarea avariilor, soluţiile tehnologice adoptate, precum şi modul de stabilire a cuantumului despăgubirilor,

respectiv costul reparaţiilor părţilor componente sau ale pieselor avariate ori costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum şi cele de demontare şi montare aferente reparaţiilor şi înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul sunt opozabile asigurătorului RCA al persoanei vinovate.
(2) În situaţia respectării prevederilor alin. (1), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea plătită de la asigurătorul RCA al persoanei vinovate, fără ca asigurătorul RCA să fie îndreptăţit să respingă o astfel de cerere.
(3) Eventuala diferenţă de despăgubire, rezultată din modul de calcul al valorii maxime a despăgubirii, dacă este justificată, rămâne pe contul asigurării facultative, neputând fi recuperată de la asiguratul persoană vinovată, dacă despăgubirea plătită din asigurarea facultativă nu depăşeşte limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurătorul RCA pentru prejudiciile cauzate în unul şi acelaşi accident de vehicul, prevăzută în poliţa de asigurare.

Art. 41

(1) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se întocmeşte în două exemplare şi se semnează de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.
(2) La momentul efectuării constatării, asigurătorul RCA este obligat să elibereze persoanei păgubite un exemplar al procesului-verbal de constatare a pagubelor sau o notă de constatare, în care să se indice şi numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în acelaşi accident şi soluţiile tehnice adoptate: înlocuire sau reparaţie, precum şi lista documentelor necesare a fi depuse de către păgubit pentru finalizarea dosarului de daună şi efectuarea plăţii.
(3) Eventualele obiecţii ale părţilor cu privire la prejudiciile constatate, precum şi la soluţiile tehnice adoptate vor fi menţionate în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

Art. 42

(1) Dacă prin demontarea sau reparaţia bunului avariat au rezultat şi alte pagube produse ca urmare a accidentului, ce nu au putut fi constatate iniţial, se va întocmi un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor.
(2) Asigurătorul RCA are obligaţia de a efectua constatarea daunelor ce nu au putut fi constatate iniţial, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la solicitare.

Art. 43

Asigurătorii RCA pot acorda despăgubiri şi în cazul în care persoana păgubită a procedat la repararea vehiculului avariat înainte ca asigurătorii să efectueze constatarea avariilor, dacă împrejurările şi cauzele producerii evenimentului asigurat, precum şi cuantumul pagubei rezultă din actele aflate la dosar. În asemenea situaţii, stabilirea mărimii cuantumului pagubelor se face în baza datelor consemnate în constatarea amiabilă, în actele încheiate de organele de poliţie, de unităţile de pompieri sau de celelalte autorităţi publice competente, a documentaţiilor privind costul efectiv al reparaţiilor efectuate, coroborate cu preţurile practicate de unităţile de specialitate, a declaraţiilor scrise ale părţilor implicate în accident şi ale martorilor cu privire la accidentul produs, precum şi a altor dovezi prezentate, coroborate cu propriile constatări ale asigurătorului, rezultate în urma examinării reparaţiilor executate la vehicul şi, după caz, a înlocuirii eventualelor părţi componente sau piese avariate, precum şi cu investigaţiile în legătură cu dinamica accidentului, localizarea acestuia etc. Şi în aceste cazuri datele constatate vor fi consemnate în procesul-verbal de constatare a pagubelor la vehicule, care va fi semnat de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.

CAPITOLUL II: Stabilirea despăgubirilor

SECŢIUNEA 1: Dispoziţii generale

Art. 44

Despăgubirile se stabilesc în conformitate cu art. 54 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, în baza poliţei RCA, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, pe baza elementelor cuprinse în formularul "Constatare amiabilă de accident" ori pe baza actelor eliberate de persoanele care au competenţe să constate accidentele de vehicule, pe baza înştiinţării sau a procesului-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător, precum şi a oricăror mijloace de probă, ori prin hotărâre judecătorească.

Art. 45

Stabilirea despăgubirilor se poate face în cazurile în care, din documentele existente în dosarul de daună - constatare amiabilă de accident, acte eliberate de persoanele care au competenţe să constate accidentele de vehicule, înştiinţare, procesul-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător sau alte mijloace de probă - rezultă răspunderea civilă a proprietarului sau a conducătorului vehiculului asigurat în producerea pagubei, iar persoana păgubită face dovada prejudiciului suferit.

Art. 46

Despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, în cazul în care:
1. se formulează pretenţii de despăgubiri pentru lipsa de folosinţă a bunului avariat ori distrus, pentru partea respectivă de despăgubire, cu excepţia lipsei de folosinţă a mijloacelor de transport cu care persoana păgubită îşi realizează obiectul de activitate şi pentru care deţine licenţă şi autorizare în acest sens, dar numai pentru timpul normat necesar efectuării reparaţiei pagubelor produse la mijloacele de transport. Partea de despăgubire aferentă lipsei de folosinţă se determină luându-se în calcul tarifele pentru transporturi de mărfuri sau de persoane, practicate de păgubit la data producerii pagubei. Sarcina probei aparţine păgubitului şi se face cu înscrisuri doveditoare;
2. se formulează pretenţii de despăgubiri pentru: hârtii de valoare, acte, manuscrise, bijuterii, pietre preţioase, obiecte de artă, obiecte din platină, aur sau argint, mărci poştale, timbre, precum şi pentru dispariţia sau distrugerea banilor;
3. nu se pot trage concluzii cu privire la persoana răspunzătoare de producerea prejudiciului, la cauzele şi împrejurările producerii accidentului, precum şi la cuantumul prejudiciilor produse.

Art. 47

În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces-penal, despăgubirile se stabilesc pe cale amiabilă, dacă:
1. potrivit legii, acţiunea penală a fost stinsă sau poate fi stinsă prin împăcarea părţilor;
2. deşi hotărârea instanţei penale a rămas definitivă şi irevocabilă, stabilirea despăgubirilor civile ar urma să se facă ulterior;
3. deşi acţiunea penală nu poate fi stinsă prin împăcarea părţilor:
a) s-a dat rechizitoriu de trimitere în judecată şi persoana păgubită îşi ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parţial sau total, despăgubirea primită, în funcţie de hotărârea instanţei penale în ceea ce priveşte fapta, făptuitorul şi vinovăţia; sau,
b) din actele încheiate de autorităţile publice rezultă atât răspunderea civilă a acestora, prejudiciile cauzate, cât şi

vinovăţia penală a conducătorului auto care urmează să fie trimis în judecată după finalizarea cercetărilor aflate în curs şi persoana păgubită îşi ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parţial sau total, despăgubirea primită, în funcţie de hotărârea instanţei penale în ceea ce priveşte fapta, făptuitorul şi vinovăţia.

Art. 48

La stabilirea despăgubirii, în cazul avarierii sau al distrugerii bunurilor, se iau ca bază de calcul pretenţiile formulate de persoanele păgubite, ţinându-se cont de prevederile legale privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, fără a se depăşi valoarea acestora din momentul producerii accidentului şi nici limitele de despăgubire stabilite prin poliţa de asigurare RCA.

Art. 49

În cazul în care cuantumul despăgubirilor în acelaşi accident de vehicul depăşeşte, la data producerii accidentului, limita de despăgubire stabilită prin poliţa de asigurare RCA, exclusiv cheltuielile făcute în procesul civil, indiferent de numărul persoanelor păgubite şi de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei, despăgubirile se acordă, în limita acestei sume, fiecărei persoane păgubite, proporţional cu raportul dintre limita de despăgubire prevăzută în poliţa de asigurare şi totalul cuantumului despăgubirilor.

SECŢIUNEA 2: Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau al decesului

Art. 50

La stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau al decesului unor persoane, se au în vedere următoarele:

1. în caz de vătămare corporală:

a) diferenţa dintre veniturile nete ale persoanei vătămate, probate cu documente fiscale, şi indemnizaţia primită din fondurile persoanei juridice sau fizice la care salariatul îşi desfăşoară activitatea şi/sau, după caz, din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării şi a concediului medical;

b) venitul mediu lunar net realizat din activităţi desfăşurate de persoana vătămată, probat cu documente justificative, în cazul persoanelor care nu au calitatea de salariat;

c) salariul de bază minim brut pe economie, în cazul persoanelor păgubite aflate la data producerii accidentului în ultimul an de studii sau de calificare;

d) eventualele cheltuieli prilejuite de accident - cheltuieli cu transportul persoanei accidentate, cu tratamentul, cu spitalizarea, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentaţie suplimentară, conform prescripţiilor medicale, probate cu documente justificative, şi care nu sunt suportate din fondurile de asigurări sociale prevăzute de reglementările în vigoare;

e) cheltuielile cu îngrijitori pe perioada incapacităţii de muncă, dacă prin certificatul medical se recomandă acest lucru, însă nu mai mult decât salariul de bază minim brut pe economie;

f) daunele morale: în conformitate cu legislaţia şi jurisprudenţa din România;

2. în caz de deces:

a) cheltuielile de înmormântare, inclusiv pentru piatra funerară, precum şi cele efectuate cu îndeplinirea ritualurilor religioase, probate cu documente justificative;

b) cheltuielile cu transportul cadavrului, inclusiv cele de îmbălsămare, probate cu documente justificative, de la localitatea unde a avut loc decesul până la localitatea în care se face înmormântarea;

c) veniturile nete nerealizate şi alte eventuale cheltuieli rezultate în perioada de la data producerii accidentului şi până la data decesului, prevăzute la pct. 1, dacă acestea au fost cauzate de producerea accidentului;

d) daunele morale: în conformitate cu legislaţia şi jurisprudenţa din România.

SECŢIUNEA 3: Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii vehiculelor

Art. 51

(1) Despăgubirile pentru vehicule nu pot depăşi cuantumul pagubei, valoarea vehiculului la data producerii accidentului şi nici limita de despăgubire prevăzută în poliţa de asigurare RCA.

(2) Prin valoare rămasă se înţelege valoarea acelor părţi din vehicul rămase neavariate, demontabile şi valorificabile, cuprinsă între 0,1% şi cel mult 25% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului. În cazul unei daune totale, dacă persoana păgubită face dovada radierii din circulaţie a vehiculului avariat şi a valorificării integrale a acestuia către o societate specializată în dezmembrarea şi reciclarea vehiculelor, valoarea rămasă este cea menţionată în documentele fiscale justificative eliberate de societatea respectivă, fără a putea depăşi 25% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului.

(3) Cuantumul pagubei la vehicule este egal cu costul reparaţiilor părţilor componente sau ale pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum şi cele de demontare şi montare aferente reparaţiilor şi înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul, stabilite la preţurile practicate de unităţile de specialitate, la care se adaugă cheltuielile cu transportul vehiculului, precum şi cele efectuate pentru limitarea pagubelor, dovedite cu documente justificative, potrivit art. 53.

(4) În cazul în care pentru reparaţiile vehiculului se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparaţiilor, cuantumul pagubei se stabileşte luând în calcul preţurile practicate de către unităţile de specialitate sau prevăzute în sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto, pentru manopera aferentă reparaţiei/înlocuirii pieselor avariate, precum şi pentru părţi componente, piese înlocuitoare noi şi materiale.

(la data 19-ian-2015 Art. 51, alin. (5) din titlul II, capitolul II, sectiunea 3 abrogat de Art. I, punctul 3. din Norma 2/2015)

(6) Prin unităţi de specialitate se înţelege persoanele juridice legal autorizate, care au în obiectul lor de activitate comercializarea de vehicule, părţi componente, piese înlocuitoare şi de materiale pentru acestea, cu excepţia celor în regim de consignaţie, şi/sau executarea de lucrări de întreţinere şi de reparaţie la vehicule.

(7) Costul reparaţiilor efectuate la vehicule se stabileşte pe baza documentelor eliberate de unităţile de specialitate.

(8) Dacă pentru unele părţi componente sau piese ale vehiculului nu există preţuri practicate de unităţile de specialitate, valoarea de nou a acestora se stabileşte pe baza preţurilor din sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto pentru piese de schimb sau, în lipsă, prin asimilare cu preţurile din sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto ori cu cele practicate de unităţile de specialitate, pentru părţile componente ori piesele unor vehicule similare.

(9) Despăgubirile nu pot depăşi:

a) cuantumul pagubei, valoarea vehiculului la data producerii evenimentului şi nici limita de despăgubire prevăzută în poliţa de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situaţia în care păgubitul face dovada reparării vehiculului;

b) cuantumul pagubei, diferenţa dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului şi valoarea rămasă şi nici

limita de despăgubire prevăzută în poliţa de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situaţia în care păgubitul nu face dovada reparării vehiculului, şi în cazul daunelor parţiale.
(10) Dauna totală se defineşte ca fiind situaţia în care cuantumul pagubei, definit conform alin. (3), depăşeşte 75% din valoarea vehiculului la data producerii evenimentului.
(11) În cazul unei daune majore, asigurătorul RCA are obligaţia de a comunica în scris păgubitului, în termen de 10 zile de la data avizării daunei, valoarea maximă a despăgubirii ce poate fi acordată, precum şi modul de calcul al acesteia.
(12) Se defineşte dauna majoră ca fiind dauna pentru care cuantumul despăgubirii stabilit de asigurător pe baza sistemelor de specialitate pentru evaluarea daunelor auto depăşeşte 75% din valoarea vehiculului la data producerii evenimentului.

Art. 52

(1) Valoarea vehiculului la data producerii accidentului se stabileşte pa baza valorilor de piaţă ale unor vehicule de aceeaşi marcă, tip, model, caracteristici tehnice şi dotări, an de fabricaţie, având un parcurs în kilometri şi o stare de întreţinere comparabile.
(2) Valoarea de piaţă a unui vehicul se stabileşte pe baza sistemelor de specialitate pentru evaluarea vehiculelor înmatriculate permanent în România, precum şi în baza oricăror documente prezentate de către partea prejudiciată în dovedirea prejudiciului suferit.
(3) În cazul vehiculelor înmatriculate în alte state sau al celor care nu sunt înmatriculate permanent în România, valoarea vehiculului la data producerii accidentului se stabileşte pe baza valorilor de piaţă din statul în care vehiculul este sau a fost ultima dată permanent înmatriculat, precum şi în baza oricăror documente prezentate de către partea prejudiciată în dovedirea prejudiciului suferit.

Art. 53

Se acordă despăgubiri şi pentru:
1. acoperirea cheltuielilor făcute în vederea limitării pagubelor, dacă au fost necesare ca urmare a accidentului şi dacă sunt probate cu documente justificative;
2. în cazul vehiculelor avariate care nu se mai pot deplasa prin forţa proprie:
a) acoperirea cheltuielilor de transport al vehiculului la unitatea de specialitate din România cea mai apropiată de locul accidentului care poate face reparaţia sau la locul cel mai apropiat de adăpostire a vehiculului;
b) cheltuielile de transport până la localitatea de domiciliu al persoanelor care au efectuat voiajul în vehiculul avariat, fără a se putea depăşi tariful prevăzut pentru transportul cu avionul - clasa economic;
c) cheltuielile de transport al mărfurilor aflate în vehicul, inclusiv în remorca/semiremorca tractată de acesta, până la destinaţie;
d) cheltuielile prevăzute la lit. a)-c) trebuie probate cu documente justificative.

Art. 54

În cazul persoanei păgubite cu domiciliul/sediul în străinătate, deţinătoare a vehiculului înmatriculat în străinătate, cuantumul despăgubirii se stabileşte astfel:
1. dacă reparaţia s-a efectuat în străinătate, despăgubirile urmând a se plăti în valută, costul reparaţiei este cel prevăzut în documentaţia de reparaţie, avându-se în vedere avariile constatate de asigurător, precum şi eventualele avarii suplimentare constatate cu ocazia efectuării reparaţiei, dacă producerea acestora se justifică prin dinamica accidentului;
2. în cazul în care reparaţia s-a făcut în România şi se solicită plata despăgubirii în valută, calcularea în valută a costurilor reparaţiei, stabilite în lei, se face la cursul de schimb al pieţei valutare comunicat de Banca Naţională a României la data la care păgubitul a efectuat plata facturii de reparaţie;
3. în cazul în care se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparaţiilor, costul pagubelor se stabileşte pe baza evaluării făcute de asigurător, avându-se în vedere constatările făcute de autorităţile publice competente, cumulul de elemente reţinute din descrierea accidentului, care rezultă din constatarea amiabilă de accident, cercetările efectuate de asigurător în legătură cu dinamica accidentului şi întinderea prejudiciului, precum şi, dacă este cazul, documentele prezentate ulterior privind plăţile efectiv făcute de cel păgubit. Calcularea în valută a despăgubirilor stabilite în lei se face la cursul de schimb al pieţei valutare, comunicat de Banca Naţională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite şi acceptate de aceasta;
4. în cazul în care se solicită plata în lei a despăgubirii stabilite în valută, se va calcula echivalentul în lei al acesteia, la cursul de schimb al pieţei valutare comunicat de Banca Naţională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite şi acceptate de aceasta;
5. calcularea în valută a limitelor privind cuantumul despăgubirilor stabilite potrivit art. 24 se face la cursul de schimb al pieţei valutare comunicat de Banca Naţională a României la data producerii accidentului.

Art. 55

În cazurile în care despăgubirile urmează să fie recuperate potrivit art. 58 din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare, suma de recuperat reprezintă despăgubirea stabilită şi plătită.

SECŢIUNEA 4: Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii altor bunuri

Art. 56

Despăgubirile pentru clădiri, construcţii sau alte bunuri se stabilesc pe baza preţurilor existente pe piaţă la data producerii riscului asigurat, în limitele de despăgubire stabilite potrivit art. 24.

SECŢIUNEA 5: Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării sau al pieirii animalelor

Art. 57

Despăgubirile pentru animale se stabilesc pe baza valorii de pe piaţa locală a animalului respectiv la data producerii accidentului.

CAPITOLUL III: Plata despăgubirilor

Art. 58

(1) După acceptarea ofertei de despăgubire, persoana păgubită va preciza modalitatea de plată: în numerar sau prin ordin de plată, în contul bancar personal ori în contul bancar al unităţii de specialitate.
(2) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul acesteia, asigurătorul RCA efectuează plata despăgubirilor astfel:
a) dacă nu există obiecţii asupra sumelor solicitate, acestea se vor achita în cel mult 15 zile calendaristice de la data avizării scrise, efectuată de asigurătorul subrogat în drepturile persoanei păgubite, însoţită de documentele justificative.

Avizarea de plată poate fi făcută la sediul social sau la oricare dintre unităţile teritoriale ale asigurătorului RCA care desfăşoară activităţi de constatare, de lichidare a daunelor auto şi de efectuare a plăţilor de despăgubiri. Acţiunea în justiţie împotriva asigurătorului RCA poate fi exercitată, în mod alternativ, la oricare dintre sediile asigurătorului, respectiv la sediul social ori la sucursala care a emis poliţa de asigurare RCA sau la sucursala care a lichidat dauna;
b) dacă există obiecţii întemeiate asupra sumelor solicitate, acestea se vor comunica asigurătorului CASCO în termenul prevăzut la lit. a).

Art. 59

(1) Odată cu încasarea despăgubirii, partea prejudiciată va menţiona în scris că a fost integral despăgubită pentru prejudiciile suferite şi că nu mai are nicio pretenţie de la asigurătorul RCA şi de la asigurat în legătură cu prejudiciul respectiv, dacă despăgubirea plătită nu depăşeşte limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurător pentru prejudiciile cauzate în acelaşi accident de vehicul, prevăzută în poliţa de asigurare RCA.
(2) Declaraţia de acceptare a despăgubirii, prevăzută la alin. (1), va fi dată de asigurătorul CASCO în cazurile de regres.
(3) În situaţia efectuării plăţii de către asigurătorul RCA direct în contul indicat în declaraţia de acceptare a despăgubirii de către persoana păgubită, aceasta se consideră a fi integral despăgubită dacă în termen de 30 de zile de la data intrării sumei în contul său bancar nu a notificat asigurătorului RCA eventualele obiecţii referitoare la cuantumul despăgubirii, dacă plata efectuată conţine elementele necesare identificării acesteia de către creditor.

CAPITOLUL IV: Sistemul bonus-malus

Art. 60

Sistemul bonus-malus este format din categoria de bază B0, 14 clase de bonus şi 8 clase de malus. Clasa B0 este clasa atribuită unui asigurat nou, fără istoric în asigurare.

Art. 61

Reducerea sau majorarea stabilită conform sistemului bonus-malus se aplică tarifelor notificate şi practicate de către societatea de asigurare la care asiguratul doreşte să încheie asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

Art. 62

Perioada de referinţă este anul calendaristic anterior datei de emitere a poliţei.

Art. 63

(1) Pentru aplicarea unui malus sunt luate în calcul evenimentele pentru care a fost plătită cel puţin o daună în perioada de referinţă, în care se reţine responsabilitatea totală sau parţială a conducătorului auto, indiferent cine a condus vehiculul la momentul producerii accidentului, indiferent de modul de protocolare a acestuia, prin proces-verbal întocmit de poliţie ori prin constatare amiabilă de accident.
(2) Dacă la momentul producerii evenimentului vehiculul era însuşit şi folosit fără acordul proprietarului şi acest lucru a fost sesizat în scris poliţiei, coeficientul din sistemul bonus-malus al asiguratului nu este influenţat.

Art. 64

Clasele bonus-malus şi coeficienţii aferenţi acestora sunt prezentaţi în anexa nr. 5.

Art. 65

(1) Dacă în perioada de referinţă nu au fost înregistrate daune plătite, asiguraţii beneficiază de un bonus, respectiv o reducere a primei de asigurare, după cum urmează:
a) o clasă, în cazul în care noua poliţă se încheie pentru o perioadă de 6 luni;
b) două clase, în cazul în care noua poliţă se încheie pentru o perioadă de un an.
(2) Dacă în perioada de referinţă au fost înregistrate daune plătite, asiguraţii sunt penalizaţi prin aplicarea unui malus, respectiv majorarea primei de asigurare, conform tabelului prezentat în anexa nr. 5.
(3) Pentru aceeaşi perioadă de referinţă se poate aplica aceeaşi clasă de malus.

Art. 66

(1) În situaţia în care un asigurat deţine mai multe vehicule sistemul bonus-malus se aplică distinct pentru fiecare vehicul în parte.
(2) În cazul înstrăinării/radierii vehiculului asigurat, stabilirea noii clase de bonus-malus pentru un vehicul nou-dobândit se face pornind de la clasa bonus-malus de care asiguratul a beneficiat anterior.

Art. 67

În situaţia în care, din motive tehnice, baza de date CEDAM nu poate fi interogată sau datele oferite sunt în neconcordanţă cu documentele prezentate de asigurat, asigurătorul poate stabili daunalitatea pe baza documentelor puse la dispoziţie de asigurat.

CAPITOLUL V: Dispoziţii finale

Art. 68

(1) În cazurile în care despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, asigurătorul RCA va acorda despăgubiri în baza hotărârii judecătoreşti rămase definitivă.
(2) În cazul obligării la prestaţii băneşti periodice, sumele stabilite în condiţiile prevăzute la alin. (1) se vor plăti până la reducerea sau încetarea stării de nevoie ori a incapacităţii de muncă, ţinându-se seama de deciziile de pensionare, de certificatele medicale şi de alte dovezi care stabilesc aceste situaţii, cu respectarea limitelor de despăgubire stabilite prin poliţa de asigurare RCA.

Art. 69

În cazul în care după plata despăgubirilor pentru vătămări corporale, stabilite prin hotărâre a organului de jurisdicţie competent, intervine decesul victimei ca urmare a aceluiaşi accident, se va recalcula despăgubirea potrivit prevederilor art. 50 pct. 2.

Art. 70

Asigurătorii RCA sunt obligaţi să comunice asiguraţilor condiţiile privind această asigurare, prevăzute de prezenta normă.

Art. 71

Pentru respectarea intereselor asiguraţilor, Autoritatea de Supraveghere Financiară, prin atribuţiile sale, analizează şi rezolvă eventualele reclamaţii primite de la asiguraţi sau de la alte persoane fizice şi juridice care apelează la serviciile societăţilor din domeniul asigurărilor.

Art. 72

Nerespectarea prevederilor prezentei norme de către societăţile de asigurare se sancţionează în condiţiile şi potrivit

prevederilor art. 39 din Legea nr. 32/2000, cu modificările şi completările ulterioare, precum şi ale cap. V din Legea nr. 136/1995, cu modificările şi completările ulterioare.

Art. 73

Anexele nr. 1-6 fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 74

Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, şi intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2015.

Art. 75

La data intrării în vigoare a prezentei norme, se abrogă Ordinul preşedintelui Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor nr. 14/2011 pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 6 decembrie 2011, cu modificările şi completările ulterioare.

-****-

Preşedintele Autorităţii de Supraveghere Financiară,
Mişu Negriţoiu

ANEXA nr. 1: PRIME DE ASIGURARE RCA

Antet Asigurător

Nr. crt.	Denumirea indicatorului		Trimestrul de raportare	
			Persoane fizice	Persoane juridice
1.	Număr de contracte în vigoare la sfârşitul trimestrului de raportare[1)], din care:			
	- cu valabilitate pentru 6 luni sau 12 luni;			
	- cu valabilitate pentru o lună;			
2.	Număr de contracte încheiate în exerciţiul financiar de raportare[2)], din care:			
	- cu valabilitate pentru 12 luni;			
	- cu valabilitate pentru 6 luni;			
	- cu valabilitate pentru o lună;			
3.	Prime brute încasate[3)]:	- lei -		
4.	Prime brute subscrise[4)], din care:	- lei -		
	- cu valabilitate pentru 12 luni;	- lei -		
	- cu valabilitate pentru 6 luni;	- lei -		
	- cu valabilitate pentru o lună;	- lei -		
5.	Prime cedate în reasigurare, din care:			
	- pe piaţa internă	- lei -		
	- pe piaţa externă	- lei -		
6.	Prime nete subscrise:	- lei -		
7.	Rezerva de primă brută:	- lei -		
8.	Rezerva de primă netă:	- lei -		
9.	Comisioane încasate pentru cedări în reasigurare:	- lei -		
10.	Recuperări[5)]:	- lei -		

Semnătură autorizată

.....

(ştampila asigurătorului)

[1)]Rândul "Număr de contracte în vigoare" - se completează cu informaţii privind numărul de poliţe încheiate atât în timpul exerciţiului financiar în curs, cât şi în cel anterior şi care au valabilitate în ultima zi a trimestrului de raportare aferentă exerciţiului financiar în curs.

[2)]Rândul "Număr de contracte încheiate" - se completează cu informaţii privind numărul cumulat de poliţe încheiate, a căror dată de intrare în valabilitate se situează în perioada 1 ianuarie a exerciţiului financiar în curs - ultima zi a trimestrului de raportare.

[3)]Rândul "Prime brute încasate" - se completează cu volumul cumulat al primelor încasate în perioada de raportare.

[4)]Rândul "Prime brute subscrise" - se completează cu volumul cumulat al primelor subscrise pentru poliţele a căror dată de intrare în valabilitate se situează în perioada 1 ianuarie a exerciţiului financiar în curs - ultima zi a trimestrului de raportare (aferente contractelor prevăzute la pct. 2), din care se scad primele anulate.

[5)]Rândul "Recuperării - se completează cu informaţii privind volumul sumelor recuperate potrivit prevederilor art. 58 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările şi reasigurările în România, cu modificările şi completările ulterioare.

ANEXA nr. 2: DESPĂGUBIRI - RCA

Antet Asigurător

Nr. crt.	Denumirea indicatorului		Persoane fizice				Persoane juridice			
			an în curs[7)]		ani anteriori[8)]		an în curs[7)]		ani anteriori[8)]	
			VC	DM	VC	DM	VC	DM	VC	DM
1.	Număr de dosare avizate[1)]:									
2.	Număr dosare daună plătite[2)]:									
3.	Despăgubiri brute plătite[3)], din care:	- lei -								
	- din care cedări în reasigurare:	- lei -								
	Despăgubiri nete plătite:	- lei -								
4.	Număr de dosare nelichidate[4)]:									

5.	Rezerva de daună avizată brută[5)], din care:	- lei -								
	- cedări în reasigurare:	- lei -								
	Rezerva de daună avizată netă:	- lei -								
6.	Rezerva de daună brută pentru daune neavizate[6)]: din care:	- lei -								
	- cedări în reasigurare	- lei -								
	Rezerva de daună netă pentru daune neavizate:	- lei -								

VC - vătămări corporale;
DM - daune materiale.
Semnătură autorizată
.....
(ştampila asigurătorului)

_____

[1)]Rândul "Număr de dosare avizate" - se completează cu informaţii privind numărul de dosare de daună avizate în perioada de raportare[*];

[2)]Rândul "Număr dosare daună plătite" - se completează cu informaţii privind numărul de dosare de daună plătite de asigurător în perioada de raportare[*], indiferent de data avizării dosarului de daună;

[3)]Rândul "Despăgubiri brute plătite" - se completează cu informaţii privind valoarea cumulată a despăgubirilor plătite în perioada de raportare[*], aferente dosarelor de daună de la pct. 2;

[4)]Rândul "Număr de dosare nelichidate" - se completează cu informaţii privind numărul de dosare de daună nelichidate până la sfârşitul trimestrului de raportare (în stoc), indiferent de data avizării dosarului de daună;

[5)]Rândul "Rezerva de daună avizată brută" - se completează cu informaţii privind valoarea cumulată a rezervei de daună brută aferente dosarelor de daună în stoc la sfârşitul trimestrului de raportare - menţionate la pct. 4;

[6)]Rândul "Rezerva de daună brută pentru daune neavizate" - reprezintă rezerva de daună brută pentru daune întâmplate şi neavizate.

[7)]Coloana "an în curs" - se completează cu informaţii privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în perioada de raportare[*];

[8)]Coloana "ani anteriori" - se completează cu informaţii privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în anii anteriori, respectiv până la data de 31 decembrie a anului financiar anterior celui în curs;

[*] Perioada de raportare - perioada începând de la 1 ianuarie a exerciţiului financiar în curs şi până la sfârşitul lunii de referinţă.

ANEXA nr. 3: ALTE CHELTUIELI pentru asigurarea RCA

Antet asigurător
- lei -

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	
1.	Comisioane plătite, din care:	
	- pentru activitatea de contractare	
	- primiri în reasigurare	
2.	Cheltuieli de administrare	
3.	Contribuţii asigurarea RCA, din care:	
	- Fondul de protecţie a victimelor străzii	
	- cota procentuală RCA	
	- fondul de garantare	
	- taxa de funcţionare	

NOTĂ:
Se transmit datele cumulat pentru întreaga perioadă de raportare.
Semnătură autorizată
.....
(ştampila asigurătorului)

ANEXA nr. 4: Despăgubiri pentru vătămări corporale şi deces

a) Despăgubiri pentru vătămări corporale şi deces pentru accidente produse în România:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Pe cale amiabilă		Prin instanţă		Total	
		Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)
1.	Despăgubiri plătite, din care:						
	Despăgubiri cuantificabile:						
	Daune morale:						
2.	Rezerva de daună avizată, din care:						
	Despăgubiri cuantificabile:						
	Daune morale:						

b) Despăgubiri pentru vătămări corporale şi deces pentru accidente produse în afara teritoriului României:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Pe cale amiabilă		Prin instanţă		Total	
		Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)
1.	Despăgubiri plătite						
2.	Rezerva de daună avizată						

c) Despăgubiri solicitate de unităţi spitaliceşti pentru accidente produse în România:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului		Pe cale amiabilă	Prin instanţă	Total
1.	Număr dosare de daună plătite				
2.	Despăgubiri plătite:	- lei -			
3.	Număr dosare de daună nelichidate				
4.	Rezerva de daună avizată:	- lei -			

Semnătură autorizată

.....

(ştampila asigurătorului)

ANEXA nr. 5:

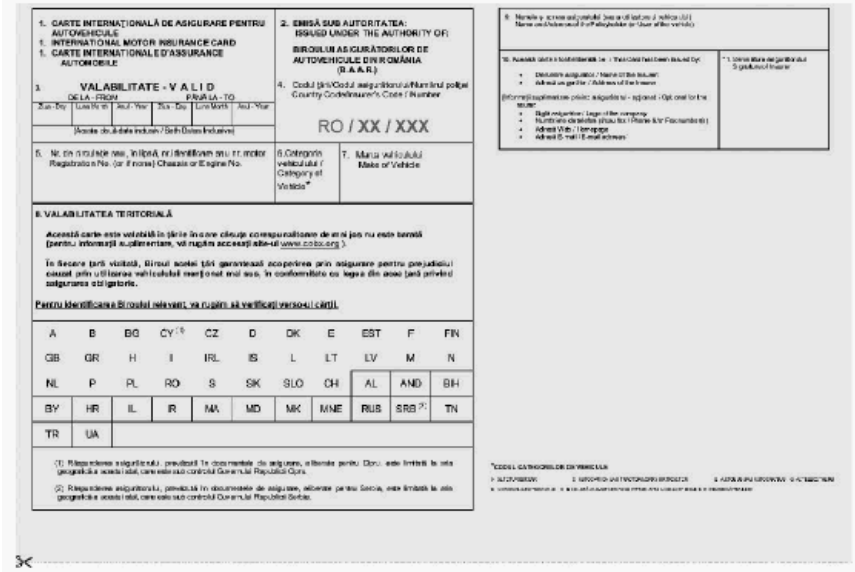
1. Tabel cu coeficienţii aferenţi claselor de bonus-malus

Clasa bonus-malus	Coeficient aplicat asupra primei de asigurare %
B14	50
B13	53
B12	56
B11	59
B10	62
B9	65
B8	68
B7	71
B6	74
B5	78
B4	82
B3	86
B2	90
B1	95
B0	100
M1	105
M2	110
M3	120
M4	130
M5	145
M6	160
M7	180
M8	200

2. Modul de aplicare a sistemului bonus-malus în funcţie de numărul de daune

Clasa bonus-malus	Clasele de reînnoire în funcţie de daunele observate		
	1 daună	2 daune	3 daune şi mai multe
B14	B10	B7	B4
B13	B9	B6	B3
B12	B8	B5	B2
B11	B7	B4	B1
B10	B6	B3	B0
B9	B5	B2	M1
B8	B4	B1	M2
B7	B3	B0	M3
B6	B2	M1	M4
B5	B1	M2	M5
B4	B0	M3	M6
B3	M1	M4	M7
B2	M2	M5	M8
B1	M3	M6	M8
B0	M4	M7	M8
M1	M5	M8	M8
M2	M6	M8	M8
M3	M7	M8	M8
M4	M8	M8	M8
M5	M8	M8	M8
M6	M8	M8	M8
M7	M8	M8	M8
M8	M8	M8	M8

ANEXA nr. 6:

1. CARTE INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURARE PENTRU AUTOVEHICULE
1. INTERNATIONAL MOTOR INSURANCE CARD
1. CARTE INTERNATIONALE D'ASSURANCE AUTOMOBILE

1. VALABILITATE - V A L I D
DE LA - FROM — PÂNĂ LA - TO
Ziua-Day | Luna-Month | Anul-Year | Ziua-Day | Luna-Month | Anul-Year
[Datele din câmpuri se includ / Both Dates Inclusive]

2. EMISĂ SUB AUTORITATEA: / ISSUED UNDER THE AUTHORITY OF:
BIROUL ASIGURĂTORILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMÂNIA (B.A.A.R.)

4. Codul țării/Codul asigurătorului/Numărul poliței / Country Code/Insurer's Code / Number
RO / XX / XXX

5. Nr. din circulație (seria, înmatriculării sau nr. motor / Registration No. (or if none) Chassis or Engine No.

6. Categoria vehiculului / Category of Vehicle*

7. Marca / Marca autoului / Make of Vehicle

8. VALABILITATEA TERITORIALĂ

Această carte este valabilă în țările în care cărora corespunzătoare de mai jos nu este tarifă (pentru informații suplimentare, vă rugăm accesați site-ul www.cobx.org).

În fiecare țară vizitată, Biroul acelei țări garantează acoperirea prin asigurare pentru prejudiciul cauzat prin utilizarea vehiculului menționat mai sus, în conformitate cu legea din acea țară privind asigurarea obligatorie.

Pentru identificarea Birourilor relevante, vă rugăm să verificați versoul / cărții.

A	B	BG	CY (1)	CZ	D	DK	E	EST	F	FIN
GB	GR	H	I	IRL	IS	L	LT	LV	M	N
NL	P	PL	RO	S	SK	SLO	CH	AL	AND	BIH
BY	HR	IL	IR	MA	MD	MK	MNE	RUS	SRB (2)	TN
TR	UA									

(1) Răspunderea asigurătorului, prevăzută în documentele de asigurare, a fiindu-i pentru Cipru este limitată la acea geografică a acestuia, care este sub controlul Guvernului Republicii Cipru.

(2) Răspunderea asigurătorului, prevăzută în documentele de asigurare, eliberate pentru Serbia, este limitată la acea geografică a acestuia, care este sub controlul Guvernului Republicii Serbia.

6. Numele și adresa deținătorului (sau a titularului) vehiculului / Name and Address of the Policyholder (or User of the vehicle)

10. Această carte a fost emisă de / This Card has been issued by:
- Denumire asigurător / Name of the Insurer
- Adresă asigurător / Address of the Insurer

(Informații suplimentare privind asigurarea / - opțional / Optional for the Insurer
- Tipul asigurării / Type of the company
- Numărul de telefon (inclusiv Prefix) / Phone No. (inclusive Prefix)
- Adresă Web / Homepage
- Adresă E-mail / E-mail address

11. Semnătura deținătorului / Signature of Insurer

*CODUL CATEGORIILOR DE VEHICULE:
1 AUTOVEHICULE 2 AUTOVEHICULE INTERMEDIARE 3 AUTOVEHICULE GRELE 4 AUTOBUZE 5 AUTOCARE
6 MOTOCICLETE CU ATAȘAMENT 7 MOTOCICLETE 8 MOPEDE 9 ALTE VEHICULE

POLIȚĂ DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO RCA **Seria** RO/XX/YYY/SS **Nr.** 123456789

DENUMIRE ASIGURĂTOR R.C. C.U.I.

Tel.:

Denumire Broker / Agent _____

Sucursala / Agenția _____ Cod Broker / Agent _____

Cheltuiala medie de achiziție directă: ____ %* Comision de intermediere: _____ %, respectiv _____ lei *

Nume/Denumire Asigurat: PROPRIETAR		Fel, Tip, Marcă, Model Vehicul:	
C.U.I. / C.N.P. Proprietar:		Nr. înmatriculare/înregistrare:	
Nume/Denumire Asigurat: UTILIZATOR		Nr. identificare - Serie CIV / nr. de inventar	
C.U.I. / C.N.P. utilizator:		Capacitate cilindrică / Putere:	
Adresă Asigurat / Utilizator/ Tel.		Nr. locuri / masă totală maximă autorizată:	

Valabilitate poliță: de la _____ până la: _____
emisă în data de: _____

Clasa B/M: ___ Prima de asigurare: _____ RON încasată cu: _____
din data de: _____

* Cheltuiala medie de achiziție directă și comisionul sunt incluse în prima de asigurare

Limita de despăgubire pentru vătămări corporale și deces este de:	EURO
Limita de despăgubire pentru pagube materiale este de:	EURO

Autoritatea de Supraveghere Financiară primește și răspunde la toate sesizările și reclamațiile privind activitatea asigurătorilor, reasigurătorilor și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări.
Condițiile contractuale sunt prevăzute în Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule adoptate de Autoritatea de Supraveghere Financiară.

Siglă / denumire asigurător

Vignetă RCA

RO/XX/YYY/SS
123456789

NOTĂ PENTRU ASIGURAT
NOTE TO THE INSURED

În privința (a) daunelor din orice cauză la autovehiculul asigurat, (b) vătămărilor suferite de asigurat, nedocumentate de legea asigurării de răspundere civilă obligatorie din țara accidentului, (c) falsificării imprimatului "CARTE VERDE" aceasta valabilitate a expirat, Biroul țării vizitate nu trebuie contactat, va fi dată doar o notificare direct asigurătorului (dacă nu a fost instruit altfel de către asigurator).

DENUMIRILE ȘI ADRESELE BIROURILOR

A	AUSTRIA	VERBAND DER VERSICHERUNGSUNTERNEHMEN ÖSTERREICHS, Schwarzenbergplatz 7, Postfach 249, A-1030 WIEN, ☎ (43) (1) 711 56
AL	ALBANIA	BIRO ISIGURIMI E KARTËS GJELBËRT, Rruga "Qemal Stafa", Pall. 56/1/AP.1/Kati I-Ne, TIRANA ☎ (355) (42) 54035
AND	ANDORRA	OFICINA ANDORRANA D'ENTITATS D'ASSEGURANCA O DE REASSEGURANCA, Prat de la Creu 62-64, Edifici Valira, 3r. pis, AD500 ANDORRA LA VELLA ☎ (376) 86 03 17
B	BELGIUM	BUREAU BELGE DES ASSUREURS AUTOMOBILISTES, Rue de la Science 23, B-1040 BRUXELLES ☎ (32) (2) 287 19 11
BG	BULGARIA	NATIONAL BUREAU OF MOTOR INSURERS, 2, Dondukov str., floor 3, 1000 SOFIA ☎ (359) (2) 951 11 85
BIH	BOSNA and HERZEGOVINA	- BIRO ZELENE KARTE U BOSNI I HERCEGOVINI, Kolodvorska 11/V/1, 71000 SARAJEVO ☎ (387) (33) 213 624
BY	BELARUS	BELARUSIAN TRANSPORT INSURANCE BUREAU, Nakanyne str. 22, 220044 MINSK, ☎ (375) (17) 209 704
CH	SWITZERLAND	NATIONALES VERSICHERUNGSBÜRO SCHWEIZ (NVS) SWISS NATIONAL BUREAU OF INSURANCE (SNI), Thurgauerstrasse 18 CH-8052 Zürich-Glattbrugg, ☎ 41 (44) 628 35 15 - Secretariat ☎ 0 (0) (41) 628 60 30 - For claims only - Freephone ☎ 0800 820 820,
CY	CYPRUS	MOTOR INSURERS FUND, 23, Dafnis Street, P.O. Box 22030, 1516 NICOSIA ☎ (357) (22) 765 070 or 764 987
CZ	CZECH REP.	CESKÁ KANCELÁR POJISTITELU, Štefánikova 32/922, 150 00 Praha 5, 6-2330-REPUBLIC ☎ (420) (2) 21 41 66
D	GERMANY	DEUTSCHES BÜRO GRÜNE KARTE e.V., Glockengiesserwall 1, 20095 HAMBURG ☎ (49) (40) 33 44 08
DK	DENMARK	DANSK FORENING FOR INTERNATIONAL MOTORKØRETØJSFORSIKRING, Axeltorvet 12, 1609 KØBENHAVN V, ☎ (45) (33) 15 25 00
E	SPAIN	OFICINA ESPAÑOLA DE ASEGURADORES DE AUTOMÓVILES, Segovia 18, 28005 MADRID ☎ (34) (91) 365 00 00
EST	ESTONIA	EESTI LIIKLUSKINDLUSTUSE FOND, Mustamäe tee 1, 10621 TALLINN, ☎ (372) 661 1600
F	FRANCE	BUREAU CENTRAL FRANÇAIS, 1, rue Jules Lefebvre, 75431 PARIS Cedex 09 ☎ (33) (1) 53 21 50 00
FIN	FINLAND	LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS, Bulevardi 28, FIN-00120 HELSINKI 12, ☎ (358) (9) 680 401
GB	UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND	MOTOR INSURERS' BUREAU, Linford Wood House, 6-8 Capital Drive, Linford Wood, MILTON KEYNES MK14 6ST ☎ (44) (1908) 240 001
GR	GREECE	MOTOR INSURERS' BUREAU-GREECE, 6 Xenophontos Street, ATHENS 10557 ☎ (30) (210) 32 23 734 or 32 38 952
H	HUNGARY	MAGYAR BIZTOSÍTÓK SZÖVETSÉGE (MABISZ), Hungarian Motor Insurers' Bureau, Andrássy út 1-3, H-1061 BUDAPEST, ☎ (36) (1) 238 1848
HR	CROATIA	HRVATSKO UREDJENJE OSIGURAVATELJA, Croatian Insurance Bureau, 10000 ZAGREB, Martićeva 73, ☎ (385) (1) 46 10 755
I	ITALY	UFFICIO CENTRALE ITALIANO - UCI, Corso Sempione 39, 20145 MILANO, Corso Sempione 39, ☎ (39) (02) 34 96 81
IL	ISRAEL	ISRAELI MOTOR INSURERS' BUREAU, 11 Menahem Begin Road, P.O.B. 3755, Ramat-Gan, 52136 ☎ (972) (3) 751 4333
IR	ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN	- Green Card Bureau of Iran, 5th & 6th Floors, No. 12, Ghaem Maqami Ave., Africa Ave., P.O.B. 15875/1895, TEHRAN ☎ (98) (21) 8779031 - 5
IRL	IRELAND	MOTOR INSURERS' BUREAU OF IRELAND, Insurance House, 39 Molesworth Street, DUBLIN 2 ☎ (353) (1) 676 9644
IS	ICELAND	ALMENNAR TRYGGINGAR, Ingólfsstræti 5, 101 REYKJAVÍK ☎ (354) 569 1700
L	LUXEMBOURG	BUREAU LUXEMBOURGEOIS DES ASSUREURS, 16, rue de Vianden, L-2681 LUXEMBOURG, ☎ (352) 45 73 24
LT	LITHUANIA	MOTOR INSURERS' BUREAU OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA, Ąžuolo St. LT-08105 VILNIUS, ☎ (370) (5) 278 28 60
LV	LATVIA	LATVIJAS AUTOSATIKSMJU BIROJS, Elizabetes 41-43, LV-1010, Latvijas Republika, Riga, LV-1010, ☎ (371) (7) 212 800
M	MALTA	MALTA GREEN CARD BUREAU - CAUCI, Paul's Buildings, West Street, VALLETTA VLT 12, ☎ (356) 21 236 223
MA	MOROCCO	BUREAU CENTRAL MAROCAIN DES SOCIETES D'ASSURANCES, 164, Boulevard Zerktouni, 1er étage, Secteur 5, Groupe 3, Sidi Belyout, Casablanca, ☎ (212) (22) 25 10 97, 25 10 98
MD	MOLDOVA	"AROC" NATIONAL AGENCY OF INSURERS, Stefan Cel Mare str., 152, office 518, 2012 CHISINAU, ☎ (373) (22) 23 10 70
MK	F.Y.R.O.M.	NATIONAL INSURANCE BUREAU, "Ul. Hrabrost Tsrdak] Gelegrom" str., no.28/IV, 1000 SKOPJE, ☎ (389) (2) 3128 122
MNE	MONTENEGRO	ASSOCIATION - NATIONAL BUREAU OF MONTENEGRO INSURERS, PC Ekvipaž, bul. Sv. Petra Cetinjskog 141, 81000 PODGORICA, ☎ (382) 20 240 442
N	NORWAY	TRAFIKKFORSIKRINGSFORENINGEN, Hausmanns Gate 3, Postboks 2380 Solli, 2008 OSLO, ☎ (47) (22) 04 69 00
NL	NETHERLANDS	NEDERLANDS BUREAU AUTOVERZEKERAARS, Nieuwe Uitleg 1, NL-2585 BR RIJSWIJK, ZH, ☎ (31) (70) 345 8300
P	PORTUGAL	GERENTE DO FUNDO DE GARANTIA OBRIGATÓRIA, Rua Rodrigo da Fonseca nº 41, P - 1250-189 LISBOA, ☎ (351) (21) 381 9000
PL	POLAND	POLISH MOTOR INSURERS' BUREAU, ul. Solec 22, PL-00-410 WARSAW, ☎ (48) (22) 628 76 33
RO	ROMANIA	BIROUL ASIGURATORILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMÂNIA (BAAR), PC 4068 Vasile Lascăr Street, 2 Bucharest, code (2502), Romania ☎ (40) (21) 319 12 82, (40) (21) 319 13 03
RUS	RUSSIA	RUSSIAN ASSOCIATION OF MOTOR INSURERS, 27 bld.3, Lubyanskiy str., 101000, Moscow ☎ Bookkeeping - (7) (495) 771 66 47, For claims - (7) (495) 641 21 67
S	SWEDEN	TRAFIKTÖRSÄKRINGSFÖRENINGEN, Box 24028, SE-104 50 STOCKHOLM ☎ (46) (8) 723 760 00
SRB	SERBIA	UDRUZENJE OSIGURAVAJUCA SRBIJE, Bulevar Despota Stefana 68b, P.O.Box 12-16, 11108 BEOGRAD 12, ☎ (381) (11) 2750 262, 2767 443
SK	SLOVAK REP.	SLOVENSKÁ KANCELÁRIA POISTITEĽOV, Hattalova 12, 831 03 BRATISLAVA 39 ☎ (421) (2) 4445 1600
SLO	SLOVENIA	SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUZENJE, SIZ, 1801 LJUBLJANA, Zelezna cesta 16, P.O.box 5512 ☎ (386) (1) 4377 400/430 302
TN	TUNISIA	BUREAU UNITE AUTOMOBILISTE TUNISIEN, 5, Rue BIN ZAGHR ex Jardin de Belvédère 1002 Tunis, ☎ (216) (71) 841 000 or 891 (71) 847 198
TR	TURKEY	TÜRKIYE MOTOLU TAFIT BÜROSU (TURKISH MOTOR INSURANCE BUREAU) Büyükdere Cad. Cevre Apt. 2/1, 34394 Gayrettepe, ISTANBUL, ☎ (90) (212) 297 9000, 217 0000, 212 9976, 217 9911
UA	UKRAINE	MOTOR (TRANSPORT) INSURANCE BUREAU OF UKRAINE, P.O.B. 272, KYIV-3, 03062, UKRAINE, ☎ (38) (044) 526 25 27

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 826 din data de 12 noiembrie 2014